O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
Chirchiq davlat pedagogika
universiteti rektori
G.I. Muxamedov
____
2024 yil “___” ________

MA’NAVIY TARBIYANING TARIXIY-NAZARIY ASOSLARI O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	100000 – Ta’lim
Ta’lim sohasi:	110000 – Ta’lim
Ta’lim yo‘nalishi:	60112100-Milliy g‘oya, ma’naviyat asoslari va huquq ta’limi

Chirchiq – 2024

Fan/modul kodi MTTNA1106		O'quv yili 2024-2025	Semestr 1	ECTS - Kreditlar 6	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlar 4	
1.	Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklam (soat)
	Ma'naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari		90	90	180

2.

I. Fanning mazmuni.

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda ma'naviy tarbiyaning mohiyati, milliy-ma'naviy tarbiyaning shakllanishidagi tarixiy bosqichlar bo'yicha bilimlarni shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifasi –

milliy ma'naviyatimizning ilk davlatchilikgacha va undan keyingi davrlarda shakllangan qadimiy qadriyatlarni o'rganish;

xalqimizning qadimiy merosi bo'lgan manbaalardagi bilimlarga tayangan holda, milliy ma'naviy tarbiyaning dastlabki ta'limotlarini o'rganish;

milliylik, ozodlik va taraqqiyot uchun kurashish g'oyalarini ilgari surgan ajdodlarimizning merosini chuqur o'rganish;

xalqimizning kelajak uchun g'oyasi sifatida ko'rilayotgan uchinchi renessansning ilmiy asosini yaratishda yoshlarning asosiy kuch ekanligini tushuntirish;

milliy-ma'naviy tarbiya takomilining iqtisodiy, madaniy, huquqiy omillari haqida bilim berish orqali talaba yoshlarda ma'naviy fazilatlarni tarbiyalab borish

II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. "Ma'naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari" kursining maqsad va vazifalari

Ma'naviy tarbiya tushunchasi va mohiyati. Shaxs va jamiyat takomilida ma'naviy tarbiyaga ehtiyoj. "Ma'naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari" kursining predmeti, maqsad va vazifalari. O'quv kursining ijtimoiy fanlar tizimidagi o'rni.

2-mavzu. Ma'naviy tarbiya to'g'risidagi ilk tasavvurlar, qarashlar va ta'limotlar

Ibtidoiy jamiyatda dastlabki ilk tarbiyaviy qarashlarning yuzaga kelishi. Qadimgi Sharq manbalarida ma'naviy tarbiya masalasi. Zardushtiylik va uning muqaddas kitobi "Avesto"da tarbiyaga oid qarashlarning ifodalanishi. Xalq og'zaki ijodi namunalari, ularda ma'naviy tarbiyaga doir g'oyalarning aks etishi: dostonlar, laparlar, ertaklar, matallar, qo'shiqlar.

		3-mavzu. Ilk o‘rta asrlarda Markaziy Osiyoda ma’naviy tarbiya masalalari Islomga qadar Markaziy Osiyoda ijtimoiy-ma’naviy muhit. Markaziy Osiyoga islomning kirib kelishi va ijtimoiy-ma’naviy tarbiyadagi o‘zgarishlar. Ma’naviy tarbiya takomilida islom dini manbalarining o‘rni: Buxoriy, Termiziy, Dorimiy. Abu Nasr Forobiy, Abu Rayhon Beruniy, Abu Ali ibn Sino, Mahmud az Zamaxshariylarning tarbiyaga oid qarashlari. Axloqiy didaktik asarlar va ma’naviy tarbiya haqidagi ta’limotlar rivoji: “Qutadg‘u bilig”, “Qobusnoma”, “Devonu lug‘atit turk”, “Hibatul haqoyiq”, “Qissasi Rabg‘uziy”. Ilk o‘rta asrlarda Markaziy Osiyoda shakllangan ma’naviy tarbiyaga oid qarashlarning bugungi yosh avlod tarbiyasiga ta’siri. **4-mavzu. Markaziy Osiyoda tasavvuf, uning tarbiyaviy jihatlari** Tasavvufning yuzaga kelish sabablari va asosiy g‘oyalari. Markaziy Osiyoda tasavvuf. Tasavvuf tariqati namoyandalari, ularning axloqiy-tarbiyaviy qarashlari. Ahmad Yassaviy ta’limotida tarbiyaviy qarashlar. Kubroviya tariqatining tarbiyaviy mohiyati. “Dil ba yoru, dast ba kor” g‘oyasining ma’naviy tarbiya rivojida tutgan o‘rni. **5-mavzu. Amir Temur va temuriylar davrida madaniyat, ta’lim-tarbiya masalalari** Temur va temuriylar davrida shaxs tarbiyasi. Sohibqironning tarbiyaga oid shaxsiy yondashuvi. “Temur tuzuklari”, uning tarbiyaviy mohiyati. Temuriyzodalar hukmronligi davrida tarbiyaga munosabat. Mirzo Ulug‘bekning tarbiyaga oid qarashlari. Temuriy malikalar, ularning shu davr ijtimoiy tarbiyasida tutgan o‘rni (Saroymulkxonim, Gavharshodbegim va h.k.). Amir Temur va temuriylar davri madaniyati, ta’lim-tarbiya sohasidagi yutuqlarning yosh avlod tarbiyasidagi ahamiyati. **6-mavzu. Alisher Navoiy shaxsiyati va uning ilmiy-badiiy merosida tarbiya masalasining ustuvorligi** Alisher Navoiy - komillik timsoli. Alisher Navoiy ijodi va faoliyatida tarbiyaga e’tibor. “Shoirlarning sultoni” madh etgan insoniy fazilatlar. Xamsanavislik va tarbiya. “Mahbub ul qulub” – tarbiya mezoni. Alisher Navoiy ilmiy-badiiy merosining bugungi yosh avlod tarbiyasiga ta’siri. **7-mavzu. Zahiriddin Muhammad Bobur va boburiylar merosida tarbiyaga oid qarashlar** Zahiriddin Muhammad Bobur, uning ma’naviy-ma’rifiy siyosati. Bobur ijodida gumanistik g‘oyalarning yoritilishi. “Boburnoma”, uning tarbiyaviy ahamiyati. Boburiy shaxzodalarning millatlararo totuvlik, tolerantlikni ta’minlashda tutgan o‘rni. Boburiy malikalarning sulola farzandlari tarbiyasidagi o‘rni. Mustaqillik davrida Zahiriddin Muhammad Bobur va boburiylar merosining o‘rganilishi.

	8-mavzu. Xonliklar davridagi ijtimoiy-siyosiy muhitning tarbiyaga ta'siri Xonliklar davridagi ijtimoiy-siyosiy muhit va umuminsoniy g'oyalarning shakllanishi. Xiva xonligida madaniy-ma'naviy uyg'onish: Maxtumquli, Munis, Ogahiy, Feruz, Komil Xorazmiy. Buxoro amirligida ma'rifatparvarlik g'oyalarining shakllanishi: Ahmad Donish, Shamsiddin Shohin, Mirzo Sodiq Munshiy. Qo'qon xonligi ijtimoiy-ma'naviy muhiti: Dilshod Otin, Nodira, Uvaysiy, Anbar Otin. **9-mavzu. Markaziy Osiyoda dostonchilik, ularda ma'naviy tarbiyaga o'ziga xos yondashuvlar** Markaziy Osiyoda dostonchilik an'anasining shakllanishi va uning bugungi kundagi ahamiyati, ularda ma'naviy tarbiyaga o'ziga xos yondashuvlar. Bugungi kunda iste'molda bo'lgan tarbiyaga oid tushunchalarning qadimgi manbalardagi talqini. Ma'naviy tarbiya to'g'risidagi ilk ta'limotlar, g'oyalar va qarashlarning bugungi tarbiya jarayonlaridagi o'rni. Insoniyatga tahdidlar va ularni hal etishda hamkorlikning roli. **10-mavzu. Turkistonda jadidchilik va ma'rifatparvarlik g'oyalari** Turkistonda ma'rifatparvarlik harakatining shakllanishi, rivojlanishi va asosiy g'oyalari. Jadidchilik. Mahmudxo'ja Behbudiy va uning "Padarkush" dramasi. Abdulla Avloniyning "Turkiy guliston yoxud axloq" asarida ta'lim-tarbiya masalasining yoritilishi. "O'tgan kunlar" romani, uning tarbiyaviy ahamiyati. "Kecha va kunduz" – o'tmishdan saboq beruvchi asar. Yosh avlod tarbiyasida jadidchilik harakati namoyandalari g'oyalarining o'rni. **11-mavzu. Mustabid tuzum davri o'zbek ziyolilari asarlarida milliy-ma'naviy tarbiya masalalari** Mustabid tuzum davrida ma'naviy-ma'rifiy siyosat va uning milliy ma'naviy tarbiyaga zidligi. Mustabid tuzum davri o'zbek ziyolilari asarlarida milliy-ma'naviy tarbiya an'analarini asrash uchun kurash g'oyasi. Abdulla Qahhor, G'afur G'ulom, Said Ahmad asarlarida milliy-ma'naviy tarbiyaga botiniy yondashuv. Hamid Olimjon, Zulfiya, Oybek, Pirimqul Qodirov, Odil Yoqubov asarlarining yosh avlod ma'naviy qiyofasini shakllanishidagi o'rni. **12-mavzu. O'zbekiston mustaqilligi va ta'lim-tarbiyaga yangicha yondashuv** Mustaqillik va ozod shaxs, erkin fuqaro tarbiyasining asosiy jihatlari. O'zbekistonda milliy g'oya va milliy ma'naviy tiklanish konsepsiyalarining qabul qilinishi. Davlat ramzlari, ularning yoshlarda milliy g'ururni shakllantirishdagi o'rni. Mustaqillik in'omlari: milliy bayramlar, urf-odatlar, an'ana va qadriyatlarning tiklanishi. Mustaqillik davri ijodkorlari asarlarida ma'naviy-ma'rifiy tarbiya targ'iboti (Abdulla Oripov, Erkin Vohidov, O'tkir Hoshimov, Muhammad Yusuf). Bugungi yosh avlod ma'naviy qiyofasini shakllantirishda ajdodlar

o‘gitining ahamiyati.

13-mavzu. Yangilanayotgan O‘zbekistonda ma’naviy tarbiyaning o‘ziga xos xususiyatlari

O‘zbekiston: yangilanish va modernizatsiya yo‘lida. O‘zbekistonda tub islohotlarning amalga oshirilishi, davlat boshqaruvini tubdan yangilash va iqtisodiyotni modernizatsiya qilishga qaratilgan o‘zgarishlar. Mamlakatimizda xorijda ta’lim olgan malakali mutaxassis va davlat xizmatchilarining ijtimoiy mavqeini yaxshilash bo‘yicha amalga oshirilayotgan islohotlar.

14-mavzu. Yangi O‘zbekiston taraqqiyotida yoshlar fenomeni

Yoshlarda yangilanayotgan O‘zbekiston taqdiriga daxldorlik hissini tarbiyalash masalalari. Islohotlarni ro‘yobga chiqarish yo‘lida yoshlarda yuksak mas’uliyat, qat’iy hayotiy pozitsiyaning shakllanishi. Bunyodkorona tashabbuslarning xalqaro e’tirofi. BMT Bosh Assambleyasi rezolyusiyasi va Markaziy Osiyoda mintaqaviy hamkorlikni rivojlantirish istiqbollari.

15-mavzu. Uchinchi Renessans – Yangi O‘zbekiston taraqqiyotining tamal toshi

O‘zbekistonda Uchinchi Renessans boshlanishi uchun muhim shart-sharoitning yuzaga kelganligi. Renessans - jamiyatning ijtimoiy tarbiyada yuksak bosqichlarga chiqishi. Uchinchi Renessansni bunyod etishda murabbiy va tarbiyachilarning o‘rni. Shaxs omiliga bo‘lgan e’tiborning ortishi. Mehnatning yuksak darajada qadrlanishi.

Jamiyat hayotida ma’naviy-ma’rifiy sohaning ustuvorligi, inson qadrining ulug‘lanishi. Yangi O‘zbekistonda o‘qituvchi va murabbiylarga e’tibor. Bugungi kunda o‘qituvchi va tarbiyachilar oldida qo‘yilgan mas’uliyat.

III. Seminar mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. “Ma’naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari” kursining maqsad va vazifalari
2. Ma’naviy tarbiya to‘g‘risidagi ilk tasavvurlar, qarashlar va ta’limotlar
3. Ilk o‘rta asrlarda Markaziy Osiyoda ma’naviy tarbiya masalalari
4. Ilk o‘rta asrlarda Markaziy Osiyoda ma’naviy tarbiya masalalari
5. Markaziy Osiyoda tasavvuf, uning tarbiyaviy jihatlari
6. Amir Temur va temuriylar davrida madaniyat, ta’lim-tarbiya masalalari
7. Alisher Navoiy shaxsiyati va uning ilmiy-badiiy merosida tarbiya masalasining ustuvorligi
8. Markaziy Osiyoda dostonchilik, ularda ma’naviy tarbiyaga o‘ziga xos yondashuvlar
9. Zahiriddin Muhammad Bobur va boburiylar merosida tarbiyaga oid qarashlar
10. Xonliklar davridagi ijtimoiy-siyosiy muhitning tarbiyaga ta’siri
11. Turkistonda jadidchilik va ma’rifatparvarlik g‘oyalari

12. Mustabid tuzum davri o‘zbek ziyolilari asarlarida milliy-ma’naviy tarbiya masalalari

13. Yangilanayotgan O‘zbekistonda ma’naviy tarbiyaning o‘ziga xos xususiyatlari

14. Yangi O‘zbekiston taraqqiyotida yoshlar fenomeni

15. Uchinchi Renessans – Yangi O‘zbekiston taraqqiyotining tamal toshi

16.Abdulla Avloniyning “Turkiy guliston yoxud axloq” asarida ta’lim-tarbiya masalasining yoritilishi.

17.O‘zbekiston mustaqilligi va ta’lim-tarbiyaga yangicha yondashuv.

18. Klaster tuzish, mustaqillik davri ijodkorlari asarlarini sharxlash, taqdimot tayyorlash, glossariy tuzish

19. Davlat ramzlari, ularning yoshlarda milliy g‘urumi shakllantirishdagi o‘rni.

20. Mustaqillik davri ijodkorlari asarlarida ma’naviy-ma’rifiy tarbiya targ‘iboti (Abdulla Oripov, Erkin Vohidov, O‘tkir Hoshimov, Muhammad Yusuf).

21.Uchinchi Renessansni bunyod etishda murabbiy va tarbiyachilarning o‘rni.

22.Markaziy Osiyoda dostonchilik, ularda ma’naviy tarbiyaga o‘ziga xos yondashuvlar

23. Turkistonda jadidchilik va ma’rifatparvarlik g‘oyalari

24. Mustabid tuzum davri o‘zbek ziyolilari asarlarida milliy-ma’naviy tarbiya masalalari

25.Yangilanayotgan O‘zbekistonda ma’naviy tarbiyaning o‘ziga xos xususiyatlari

26.Yangi O‘zbekiston taraqqiyotida yoshlar fenomeni

27. Uchinchi Renessans – Yangi O‘zbekiston taraqqiyotining tamal toshi

28. “Mahbub ul qulub” – tarbiya mezoni

29. O‘zbekiston: yangilanish va modernizatsiya yo‘lida

30. Mamlakatimizda xorijda ta’lim olgan malakali mutaxassis va davlat xizmatchilarining ijtimoiy mavqeini yaxshilash bo‘yicha amalga oshirilayotgan islohotlar.

Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta’limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo‘yilgan masalani o‘rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to‘liq ochib beriladi.

Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

... tarbiya to‘g‘risidagi ilk tasavvurlar, qarashlar va ta’limotlar.

... adabiyotlarni tahlil qilish, insho yozish, xalq

3. Qadimgi Sharq manbalarida ma'naviy tarbiya masalasi.

4.Ilk o'rta asrlarda Markaziy Osiyoda ma'naviy tarbiya masalalari.

5.Markaziy Osiyoga islomning kirib kelishi va ijtimoiy-ma'naviy tarbiyadagi o'zgarishlar.

6.Markaziy Osiyoda tasavvuf, uning tarbiyaviy jihatlari.

7.Mustaqil o'zlashtirish, taqdimot tayyorlash, savollar tuzish, esse yozish

8.Amir Temur va temuriylar davrida madaniyat, ta'lim-tarbiya masalalari.

9."Temuriy malikalar, ularning shu davr ijtimoiy tarbiyasida tutgan o'rni (Saroymulkxonim, Gavharshodbegim va hk.).

10.Alisher Navoiy shaxsiyati va uning ilmiy-badiiy merosida tarbiya masalasining ustuvorligi.

11.Mustaqil o'zlashtirish, manbalar bilan ishlash, mutafakkirlar asarlaridagi g'oyalarni tahlil qilish

12.Zahiriddin Muhammad Bobur va boburiylar merosida tarbiyaga oid qarashlar.

13.Xonliklar davridagi ijtimoiy-siyosiy muhitning tarbiyaga ta'siri.

14.Konspekt yozish, esse yozish, manbalar bilan ishlash, mezonli test tuzish

15.Xiva xonligida madaniy-ma'naviy uyg'onish: Maxtumquli, Munis, Ogahiy, Feruz, Komil Xorazmiy.

16.Abdulla Avloniyning "Turkiy guliston yoxud axloq" asarida ta'lim-tarbiya masalasining yoritilishi.

17.O'zbekiston mustaqilligi va ta'lim-tarbiyaga yangicha yondashuv.

18.Klaster tuzish, mustaqillik davri ijodkorlari asarlarini sharxlash, taqdimot tayyorlash, glossariy tuzish

19.Davlat ramzlari, ularning yoshlarda milliy g'ururni shakllantirishdagi o'rni.

20.Mustaqillik davri ijodkorlari asarlarida ma'naviy-ma'rifiy tarbiya targ'iboti (Abdulla Oripov, Erkin Vohidov, O'tkir Hoshimov, Muhammad Yusuf).

21.Uchinchi Renessansni bunyod etishda murabbiy va tarbiyachilarning o'rni.

22.Markaziy Osiyoda dostonchilik, ularda ma'naviy tarbiyaga o'ziga xos yondashuvlar

23. Turkistonda jadidchilik va ma'rifatparvarlik g'oyalari

24. Mustabid tuzum davri o'zbek ziyolilari asarlarida milliy-ma'naviy tarbiya masalalari

25.Yangilanayotgan O'zbekistonda ma'naviy tarbiyaning o'ziga xos xususiyatlari

26.Yangi O'zbekiston taraqqiyotida yoshlar fenomeni

27. Uchinchi Renessans – Yangi O'zbekiston taraqqiyotining tamal toshi

28. "Mahbub ul qulub" – tarbiya mezoni

29. O'zbekiston: yangilanish va modernizatsiya yo'lida

30. Mamlakatimizda xorijda ta'lim olgan malakali mutaxassis va davlat xizmatchilarining ijtimoiy mavqeini yaxshilash bo'yicha amalga oshirilayotgan islohotlar.

31. Ma'naviy tarbiyani baholashning ilmiy asoslangan indikatorlari.

32. Bolalarni ma'naviy tarbiyalashning asosiy yo'nalishlari.

33. Yoshlarda Vatanga sadoqat, tadbirkorlik, irodalilik fazilatlarni shakllantiris

	34. Yoshlarda mafkuraviy immunitetni shakllantirish fazilatlarni shakllantirish. 35. Yoshlarda mehr-oqibatlilik, mas'uliyatlilik, bag'rikenglik fazilatlarni shakllantirish. 36. Yoshlarda huquqiy madaniyat fazilatlarni shakllantirish 37. Uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirishda ota-ona, o'qituvchi, uzluksiz ta'lim muassasalari va mahalla jamoatchiligining o'zaro hamkorligi. 38. Uzluksiz ma'naviy tarbiyani tashkil etishda davlat tashkilotlari, fuqarolik jamiyati institutlari hamkorligi. 39. Oilalarda uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish. 40. Uzluksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasi
3.	**VII. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** **Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:** ma'naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslariga oid nazariy bilimlarni berishda zamonaviy yondashuvlar va innovatsiyalarni tatbiq qilish uchun zarur bo'ladigan bilim va **ko'nikmalarga ega bo'lishi**; ma'naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari fanini oqitish jarayonida zamonaviy ta'lim vositalardan foydalanish хамда zamonaviy talablar asosida darslarni samarali tashkil qilish yo'llarini; ta'lim sohasidagi innovatsion faoliyat asoslari haqida **tasavvur va bilimga ega bo'lishi;** ma'naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari fanini o'qitishda hamda ilmiy tadqiqotlar olib borishda qo'llaniladigan zamonaviy yondashuvlar va innovatsion texnologiyalardan xabardor bo'lish; bugungi kunda ma'naviy tarbiyaga oid fanlarni o'qitishga qo'yiladigan hozirgi zamon talablarini bilishi; ma'naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari fanining mazmuni, vositalari, metodlari va shakllarining uzviyligi va izchilligini ta'minlash; mashg'ulotlarda ta'lim resurslaridan samarali foydalanish haqida **bilishi va ulardan foydalana olish ko'nikmasiga ega b'lishi;** O'qitish mazmuniga oid axborotlarni qayta ishlash, umumlashtirish va o'quvchilarga yetkazish ko'nikmalariga ega bo'lishi; ma'naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari fanini o'qitishda zamonaviy innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash; ma'naviy tarbiyaga oid darslarga qo'yiladigan zamonaviy talablar asosida darslarni tashkil etish malakalariga ega bo'lishi; zamonaviy yondashuvlar va innovatsiyalardan kasbiy faoliyatda foydalanish; bugungi kunda ma'naviy tarbiya yo'nalishida olib borilayotgan islohatlar, bu boradagi zamonaviy uslublarini qo'llay olish haqida **malakalarga ega bo'lishi kerak.**
4.	**VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va hioya qilish uchun loyihalar

5.	**IX. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.
6.	**X. Asosiy adabiyotlar:** 1. Mansurov A. Ma'naviy tarbiyaning tarixiy-nazariy asoslari. O'quv qo'llanma. – T.: "METODIST NASHRIYOTI", 2023. – 180 b. 2. Sobirova M, Zamonov Z, Niyozmatov A, Xo'jayev M. Milliy g'oya, ma'naviyatning pedagogik asoslari. O'quv qo'llanma. - Toshkent: "Nodirabegim" nashriyoti. 2022. 3. Toshtemirova S., G'affarova G., Koshonova N. Tarbiya fanlarini o'qitish metodikasi. Darslik. – Chirchiq, 2023. – 400 b. **XI. Qo'shimcha adabiyotlar** 1.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 28 yanvar 2022 yildagi "2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi taqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-80-soni Farmoni. 2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019 yil 31 dekabrdagi 12.2019 yildagi "Uzluksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 1059-son qarori 3. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. - Toshkent, 2021. -464 b. 4. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. –T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017. 5. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. –T.: "O'zbekiston" NMIU, 2018. 6. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – T.: Ma'naviyat, 2008. 7. Маънавият юлдузлари. –Т.:Абдулла Қодирий номидаги халқ мероси нашриёти, 1999. 8. Олимов Ш. Маънавий-ахлоқий тарбия асослари. Монография. - Т.: Фан ва технология, 2015. – 228 б. 9. Эркаев А. Маънавиятшунослик. Монография. 1-2-китоб. – Т.: Маънавият, 2018. 10. Маънавият асосий тушунчалар изоҳли луғати. – Т.: Ғафур Ғулом номидаги нашриёт-матбаа ижодий уйи, 2009. 11. Тарбия. Энциклопедия. Тузувчи: М.Н. Аминов. – Т.: Ўзбекистон миллий энциклопедияси, 2010. 12. Темур тузуклари.– Т.: Ўзбекистон НМИУ, 2019. 13. Заҳириддин Муҳаммад Бобур. Бобурнома. – Т.: Янги аср авлоди, 2019. 14. Маънавият юлдузлари. –Т.:Абдулла Қодирий номидаги халқ мероси нашриёти, 1999. 15. Алишер Навоий асарлари луғати. – Т.: Академнашр, 2017. **Axborot manbalari** http://www.edu.uz – O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi sayti.

	http://www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumati portali. www.pedagog.uz www.cspi.uz www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O'z.MK) www.ziyonet.uz - Ziyonet axborot-ta'lim resurslari portal
7.	Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024 yil "____" ________dagi qarori bilan tasdiqlangan
8.	**Fan/modul uchun ma'sul:** G.G'. G'affarova - CHDPU, "Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi" kafedrasi professori, falsafa fanlari doktori (DSc)
9.	**Taqrizchilar:** N.A. Nazarov - CHDPU, "Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi" kafedrasi professori, falsafa fanlari doktori (DSc) I.B. Siddiqov - FarDU Falsafa kafedrasi professori, falsafa fanlari doktori